

Kursusmanual for specialespecifikt kursus i intern medicin: lungemedicin

Kursets betegnelse	Kursus i pulmonale infektioner
Senest opdateret	August 2023. Godkendt i Sundhedsstyrelsen december 2015.
Deltagerantal	12 – 20
Afholdelse	Årligt. Mandag og tirsdag i uge 43 (som udgangspunkt – se kursusoversigt med specifikke datoer).
Placering i uddannelsen	Kurset er nr. 5 i en kursusrække af 8 specialespecifikke kurser: 1: Kursus i klinisk respirationsfysiologi 2: Kursus i KOL og NIV 3: Kursus i astma 4: Kursus i allergi 5: Kursus i pulmonale infektioner 6: Kursus i infiltratudredning inkl. pleuraeffusion, mesotheliom og hæmoptyse 7: Kursus i invasiv diagnostik 8: Kursus i interstitielle lungesygdomme
Tildeling af kursuspladser	<ul style="list-style-type: none"> ▪ For HU-læger med påbegyndt uddannelse før 31. august 2015: Tilmelding til delkursusleder ▪ For HU-læger med påbegyndt uddannelse efter 1. september 2015: Tildeling af plads via kursussekretær i begyndelse af HU-stillingen ▪ Framelding, forfald, ønsker om ændring af kursus mv. meddeles til kursussekretær
Kursets varighed	14 timers kursus fordelt på 2 på hinanden følgende dage.
Kursuslokalisering	Lige år: Medicinsk afdeling, Sygehus Lillebælt, Vejle Ulige år: Lungemedicinsk afdeling, Aarhus Universitetshospital
Kursets organisation	Kurset er et landsdækkende eksternatkursus (hvor kursisterne som udgangspunkt selv arrangerer kost og logi), som udbydes til hoveduddannelseslæger i intern medicin: lungemedicin. Som udgangspunkt er der ikke adgang på kurset for andre læger.
Ansvarsfordeling	<p>Kursister:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Forberedelse jf. nedenstående ▪ Ved spørgsmål (tilmelding, framelding mv.): Kontakt kursussekretær ▪ Evaluering på kurset jf. nedenstående <p>Kursussekretær:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tildeler plads på kurset ▪ Kontaktperson for kursister vedrørende tilmelding, framelding mv. ▪ Sender remindermail til kursister ca. 3 måneder inden kursets afholdelse ▪ Sender deltagerliste til delkursusleder ca. 3 måneder inden kursets afholdelse <p>Delkursusleder(e):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sørger for praktiske arrangementer angående forplejning, lokaler, undervisere mv. ▪ Udarbejder regnskab for kurset og sender til hovedkursusleder ▪ Sørger for gennemførelse af evaluering som anført nedenstående ▪ Sender sammenfatning af evaluering til hovedkursusleder ▪ Indsamler honorarskemaer fra undervisere og sender samlet til hovedkursusleder ▪ Fremsender kursusinformation til kursister (præcist kursuslokalisering, forberedelse mv) som ikke fremgår af kursusmanual <p>Undervisere:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Afholdelse af undervisning efter aftale med delkursusleder ▪ Indsendelse af rejsegodtgørelsesskema til hovedkursusleder ▪ Udfylder honorarskema og afleverer til delkursusleder <p>Hovedkursusleder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sørger for afregning med Sundhedsstyrelsen ved kursets afslutning ▪ Sender evaluering til Sundhedsstyrelsen samt Dansk Lungemedicinsk Selskab <p>Se detaljer på: https://sundhedsstyrelsen.dk/da/udgivelser/2014/~/-media/12C15A5DE51A47ECB1D90EBE0CBE6D73.ashx</p>
Kursets rationale	<p>Infektionssygdomme i lunger og pleura udgør en væsentlig andel af lungemedicinerens arbejdsdag! Da det lungemedicinske speciale rummer både akutte og kroniske patienter i alle aldre samt patienter med ingen eller flere komorbiditeter og således forskellig medicineringstyngde, er det af afgørende betydning at kunne differentialdiagnosticere og behandle de mange og forskelligartede infektionstilstande, der måtte opstå hos denne heterogene patientkategori.</p> <p>Kendskab til netop præcis diagnostik og målrettet behandling vil selvsagt have positiv indflydelse på reduktion af morbiditet og mortalitet medførende øget livskvalitet hos den enkelte patient foruden at have</p>

	<p>samfundsmæssig konsekvens i.f.a. reducerede sundhedsudgifter til sygedage, tabt arbejdsfortjeneste, medicin og sygehuskontakter.</p>
Kursets formål	<p>Kursets formål er at give kursisterne indblik i infektioners ætiologi og mulighed for opståen, herunder immunologiske forsvarsmekanismer. Endvidere specifik indsigt i forskelligartede infektioner i lunger og pleuræ hos den raske person såvel som hos den kronisk lungesyg og immuninkompetente patient for efterfølgende at kunne skelne, diagnosticere og behandle forskellige infektionstilstande i lunger og pleuræ indenfor disse forskelligartede patientgrupper.</p>
Kurssets metoder	<p>Kursus med vekslende forelæsninger og case-baserede oplæg. Kursisterne forventes at deltage interaktivt, og der vil gennemføres præ- og posttest i.f.m. kurset. Kursisterne vil hver især skulle medbringe relevant case til præsentation og diskussion indenfor emnet.</p>
Kurssets læringsmål	<p>Kursisten forventes efter kurset at have kendskab til epidemiologi, diagnostik, behandling og opfølgning af:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Infektionsimmunologi og forsvarsmekanismer ▪ Pneumonier ▪ Pleurainfektioner og lungeabscesser ▪ Bronkiektasier, herunder Pseudomonasinfektioner ▪ Mykobakterioser, ▪ Pulmonale aspergilloser ▪ Lungeinfektioner hos den immuninkompetente patient
Forplejning	<p>Der serveres kaffe, kage, frugt eller lignende i løbet af kurset. Frokost for egen regning.</p>
Indkvartering og transport	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Arrangeres individuelt af kursisten. ▪ Ingen refusion fra Sundhedsstyrelsen eller Dansk Lungemedicinsk Selskab. ▪ Udgifter må eventuelt refunderes via egen afdeling.
Kursusmateriale og litteraturliste	<p>Forud for kurset vil kursisten modtage e-mail med anbefalet litteraturliste over emnerelevante oversigtsartikler.</p>
Forberedelse	<p>Kursisten forventes at have basal kendskab til de beskrevne emner via fagspecifik litteratur, hvor Lungemedicinske fagbøger, ERS Handbook, Medicinsk Kompendium, DLS retningslinier m.fl. kan anbefales.</p>
Kursusgodkendelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ For godkendelse af kurset kræves aktiv deltagelse og højst fravær på 10%. ▪ Godkendes elektronisk på logbog.net af delkursusleder. ▪ For HU-læger tiltrådt før 2015 udstedes kursusbevis. ▪ Ved nogle specialekurser kræves der forberedelse i form af medbragte cases og besvarelse af MCQ for at man få kurset godkendt. De specifikke krav kan både fremgå i kursusbeskrivelserne og/eller specificeres af delkursuslederen, når der sendes kursusmateriale rundt.
Evaluering af kurset	<p>Der gennemføres tre evalueringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Overordnet evaluering af kursus (ens evaluering for alle lungemedicinske kurser). ▪ Intern evaluering af kurssets elementer (intern evaluering blandt undervisere og delkursusleder). ▪ Præ- og posttest (ikke eksamen).
Delkursusleder(e) og muligheder for kontakt	<p>Professor, overlæge, dr.med. Ole Hilberg Medicinsk afdeling, Lungesektion Sygehus Lillebælt Vejle Sygehus Beriderbakken 4, 7100 Vejle Ole.hilberg@rsyd.dk Tlf.: 20878694</p> <p>Afdelingslæge, ph.d. Andreas Fløe Hvass Lungemedicinsk afd. Aarhus Universitetshospital Palle Juul-Jensens Boulevard 99 8200 Aarhus N andriuel@rm.dk</p>
Kursussektretær og mulighed for kontakt	<p>Lægesekretær Mona Husballe Medicinsk afdeling Sygehus Lillebælt Vejle Beriderbakken 4, 7100 Vejle Mona.Husballe@rsyd.dk</p>
Hovedkursusleder og mulighed for kontakt	<p>Overlæge, PhD, Morten Borg Medicinsk afdeling Sygehus Lillebælt Vejle Beriderbakken 4, 7100 Vejle morten.hornemann.borg@rsyd.dk</p>

Undervisere på kurset	Begge delkursusledere samt speciallæger el. forskere indenfor de enkelte emner. Undervisere vil som udgangspunkt være repræsenteret fra enten Vejle, Århus el. Odense afh.af kursuslokalisering.

Kursusprogram og indhold dag 1

09.00 – 09.15	Kursusintroduktion og præsentation	Kursusleder
09.15 – 09.30	Prætest	Alle
09.30 – 10.15	Infektionsimmunologi - Immundefekter - Vaccinationer	Immunolog/ infektionsmedicinere
10.15 – 10.30	Pause	Alle
10.30 – 11.30	Pneumonier - CAP - Nosokomielle -Virale pneumonier	Lungemedicinere
11.30 – 12.30	Pleurainfektioner og lungeabscesser - Pleuraempyem - Parapneumoniske effusioner	Lungemedicinere
12.30 – 13.30	Frokost	Alle
13.30 – 14.30	Bronkiektasier (CF og non-CF)	Lungemedicinere
14.30 – 15.00	TB	Lungemedicinere
15.00 – 15.30	Pause	Alle
15.30 – 16.00	NTM	Lungemedicinere
16.00 – 17.00	Kursistcases	Alle

Kursusprogram og indhold dag 2

09.00 – 09.15	Opsamling på gårsdagens program	Kursusleder
09.15 – 10.30	Pulmonale aspergilloser - Aspergillom - Kronisk pulmonale aspergilloser - Invasiv pulmonal aspergillose - ABPA og SAFS	Lungemediciner
10.30 – 10.45	Pause	Alle
10.45 – 11.45	Lungeinfektioner hos den Immuninkompetente - Non-aspergilløse svampeinfektioner - PCP - CMV m.fl.	Lungemediciner
11.45 – 12.30	Lungeinfektioner hos Intensivpatienten - Infektionsudløst ALI/ARDS - Pneumoni og sepsis	Intensivist
12.30 – 13.30	Frokost	Alle
13.30 – 14.00	Sjældne lungeinfektioner - Parasitære infektioner	Lungemediciner
14.00 – 15.00	Kursistcases	Alle
15.00 – 16.00	Posttest, evaluering og afslutning	Alle

Hvert oplæg forventes at indeholde case-baserede pointer til eksemplificering af den givne sygdomskategori.